

AGENDA AKTIVNE I UČINKOVITE ZAŠTITE JADRANSKOG MORA

MJERA	NOSITELJI/SUDIONICI	NAPOMENE
1. Osnivanje znanstveno savjetodavnog tijela pri Vladi RH	Znanstvene institucije, resorna ministarstva i Vlada	Provedbu imenovanja treba propisati na način da savjetodavno tijelo čine znanstvenici iz područja fizike, kemije i biologije mora. Također treba izraditi protokol prihvaćenih mjera zaštite s rokovima provedbe prema svim dionicima od JLS, gospodarstvenika do obrazovanja
2. Izvršiti reviziju svih znanstvenih istraživanja i projekata koji se provode u RH, a uključuju istraživanja obalnog pojasa i akvatorija Jadranskog mora	Znanstveno savjetodavno tijelo Resorna ministarstva: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo turizma, Ministarstvo graditeljstva, Ministarstvo poljoprivrede Znanstvene institucije Organizacije civilnog društva	U pojam „znanstvene i stručne institucije“ se za ovu priliku ubrajaju institucije u znanosti i visokom obrazovanju, muzeji, priobalne javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima, organizacije civilnog društva i trgovačka društva koja se bave istraživanjima i obrazovanjem o moru (npr. Institut Plavi svijet, Udruga Biom, Udruga Sunce, Udruga 20000 milja.....) Revizijom projekata dobili bi se korisni podaci o dopuni istraživanja iz svih znanstvenih područja, a kako bi se odredila i poticala daljnja istraživanja s ciljem dobivanja cjelovite situacije stanja Jadranskog mora. Također treba osigurati opremu i odrediti hot spot područja za stalna sustavna praćenja stanja morskog okoliša s ciljem učinkovitog predviđanja i efikasnije prilagodbe na klimatske promjene. Npr: Institut Ruđer Bošković CIM Rovinj, Institut Ruđer Bošković Zagreb, Prirodoslovno matematički fakultet u Zagrebu, Sveučilište u Zadru, Sveučilište u Puli, IOR Split, Institut za more i priobalje Dubrovnik, Prirodoslovni muzej Zagreb, Prirodoslovni muzej Rijeka Npr. Institut Plavi svijet, Aquarijum Pula, Udruga Biom, Udruga Sunce, Udruga 20000 milja.....
3. Izvršiti popis svih dionika koji se bave istraživanjima mora od znanstvenih i obrazovnih institucija do organizacija civilnog društva	Znanstveno savjetodavno tijelo Resorna Ministarstva	Cilj je dobiti uvid u prostornu rasprostranjenost institucija, opremljenost i specijaliziranost kako bi se s čim manje troškova dobili kvalitetni podaci i uključile institucije u istraživanja kroz redovne programe, EU javne pozive i ciljana financiranja od strane resornih ministarstava
4. Izraditi upitnik za uvid u opremljenost dionika za istraživanja Jadranskog mora	Znanstveno savjetodavno tijelo i resorna ministarstva	Cilje je izraditi popis raspoložive opreme zbog mogućnosti uključivanja dionika u istraživanja mora kao i izrada popisa potrebne opreme za sustavna praćenja Jadranskog mora
5. Izrada protokola za donošenje akcijskog plana	Znanstveno savjetodavno tijelo i resorna ministarstva	

6. Izrada akcijskog plana	Znanstveno savjetodavno tijelo, resorna ministarstva Znanstvene i stručne institucije Organizacije civilnog društva	Osnovom upita prema svim dionicima o provođenju znanstvenih istraživanja na području Jadranskog mora izraditi plan potrebnih istraživanja s konkretnim zadacima prema znanstvenim i drugim institucijama koje se bave istraživanjima mora. Akcijski plan treba sadržavati konkretan opis posla i metodologijama istraživanja, specijaliziranost znanstvenika i način obrade podataka
7. Izrada prijavnog upitnika za sve dionike koje se žele uključiti u istraživanja mora	- Znanstveno stručno tijelo - Resorna ministarstva Znanstvene i stručne institucije - Organizacije civilnog društva - Trgovačka društva	Prijava ima za cilj dobiti uvid u opremljenost i specijaliziranost raznih institucija i organizacija za provedbu istraživanja
8. Izrada jedinstvene baze podataka za sve dionike u istraživanjima mora	- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja - Znanstveno savjetodavno tijelo	Cilj je dostupnost podataka svim dionicima koji sudjeluju u istraživanjima Jadranskog mora
9. Izrada aplikacije uključivanja građana (Citizen Science) za praćenje onečišćenja mora i živog svijeta u morskom okolišu	- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja - Znanstveno savjetodavno tijelo - IT organizacije i trgovačka društva - FER	U Hrvatskoj ima više aplikacija koje uključuju građana u dojavu podataka. Potrebno je sve aplikacije povezati ili napraviti novu jedinstvenu aplikaciju gdje bi se podaci građana pohranjivali u jedinstvenu bazu podataka
10. Izrada liste gospodarstvenih subjekata po županijama s opisom tehničkih karakteristika uređaja i mjera za sprječavanje onečišćenja mora	- Resorna ministarstva - Regionalna i lokalna samouprava - gospodarstveni subjekti	Cilj je postupno do 2030. potaknuti gospodarstvenike da ulažu u nove tehnologije s nultim ispuštanjem štetnih tvari u morski okoliš. Potrebno je razraditi i poticaje i kazne za one koji rade ili ne rade na zaštiti morskog okoliša. Npr. LNG terminal trebao bi isključivo koristiti zatvoreni sustav uplinjavanja.
11. Uspostavljanje sustava obrazovanja osnivanjem regionalnih centara edukacije o moru	- Ministarstvo znanosti i obrazovanja - Agencije za obrazovanje	S ciljem kvalitetne edukacije šire javnosti osnovna je edukacija nastavnika i profesora u obveznom obrazovanju kako bi osnovom primjene škole za život prihvatili uvrstili u školski program širenje znanja o funkcioniranju i zaštiti Jadranskog mora.

	- Odjeli za školstvo regionalne i lokalnih samouprave. - Znanstvene i obrazovne institucije, organizacije civilnog društva	
Pravne i institucionalne mjere		
12. Usklađivanje i promjene zakonske regulative između resornih ministarstava 13. Revidirati sve započete i/ili dopuštene radove i zahvate na dijelovima pomorskog dobra te hitno donjeti privremene mjere zaštite morskog okoliša s rokom izvršenja- 14. Propisati obvezne mjere zaštite za sve zahvate prema Uredbi o procjeni utjecaja na okoliš koje moraju biti uključene bez obzira radi li se SUO ili OPUO	Vlada RH Resorna ministarstva Znanstveno savjetodavno tijelo	Uskladiti zakonsku regulativu
Financijske mjere		
15. Utvrditi iznos potrebnih sredstava potrebnih za provedbu ovih mjera	- Ministarstvo financija - Znanstveno savjetodavno tijelo	
16. Za provedbu akcijskog plana u razdoblju od 10 g. osigurati proračunska sredstava za provedbu plana usklađenu s financiranjem iz EU fondova	Ministarstvo financija resorna ministarstva Znanstveno savjetodavno tijelo	Osiguravanje sredstava iz proračuna i EU fondova kako bi se u 10 godina uspio realizirati akcijski plan zaštite Jadranskog mora
17. Pokrenuti kampanju prikupljanja dodatnih potrebnih sredstava („crowdfunding“) iz ostalih izvora	- Znanstvene i stručne institucije (među njima poglavito prirodoslovni muzeji i morski akvariji) - Udruge građana	Pod „ostali izvori sredstava“ misli se na sve izvore različite od proračunskih (donacije pravnih osoba privatnog i nevladinog sektora, građana...).

Mjere senzibilizacije javnosti		
18. Provesti kampanju lobiranja za donošenje potrebnih konkretnih mjera	- Znanstvene i obrazovne institucije - Institucije civilnog društva	Djelovanje u javnosti i prema RH i JLS
19. Pokrenuti kampanju prikupljanja dodatnih potrebnih sredstava („crowdfunding“) iz ostalih izvora	-	
20. Provesti obavješćivanje i senzibilizacija javnosti	- Znanstvene i stručne institucije (poglavito prirodoslovni muzeji i morski akvariji) - Udruge građana	